

Особливості формування просторових економічних зв'язків великого міста в умовах нарощення його метрополійних функцій

Обґрунтовано актуальність просторових економічних зв'язків у формуванні позиційного статусу великого міста. Проаналізовано особливості зовнішньоекономічних, мережових, міграційних та інших зв'язків м. Львова в сучасних умовах господарювання та сформульовані напрями їх активізації.

Ключові слова: просторово-економічні зв'язки, велике місто, міжнародна співпраця, зовнішньоекономічні зв'язки, міграція.

Постановка проблеми. В світовому вимірі на розвиток міст впливають глобалізаційні тенденції, які зазвичай пов'язують з процесами метрополізації, зміною функцій міст в ракурсі формування центрів впливу, пошуком ресурсів і гуманізацією в сенсі створення привабливого для проживання людини середовища. Ключовим стає питання: які функції міста слід розвивати, щоб посилити його конкурентні позиції. При зворотному сценарії розвитку відбуватиметься маргіналізація міст та їх перетворення у глуху периферію. Статус великого міста підтверджується не тільки його місцем в системі розселення, адміністративно-територіального устрою держави, чисельністю населення, а також розвиненою системою просторових соціальних та економічних зв'язків. Саме тому аналіз цих зв'язків є необхідною умовою для визначення метрополійних функцій міста.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження урбанізаційних процесів та особливості метрополізації достатньо широко розглядаються у наукових працях вітчизняних та зарубіжних вчених: К. Лакури, С. Нуїссана, Н. Госіе, С. Кретке, Д. Еккерта, Ф. Спапенса, М. Карли, Т. Фукса, К. Кусмана, Б.І. Адамова, В.Н. Амітана, Ю.Д. Денисова, Т.В. Дробишевської, Г.І. Онищука, Б.Б. Родомана, А.В. Степаненко, Л.Т. Шевчук, Г.М. Лаппо, Е.М. Перцика, Б.С. Хорева, В.Л. Глазичева, В.Н. Лексина, А.Н. Шевцова та інші.

Основною метою статті є аналіз просторово-економічних зв'язків м. Львова та обґрунтування їх ролі у розвитку його метрополійних функцій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні столиця Західної України зберігає та інтенсивно розвиває свій позиційний статус на європейському, національному, макрорегіональному та внутрішньо регіональному рівнях. Відповідно, саме на цих рівнях слід розглядати просторові економічні зв'язки Львова. Зруйновані господарські зв'язки, що здебільшого ґрунтувались на розвитку виробничої кооперації перетворюються у якісно нові, засновані на інших організаційних засадах інтеграційні взаємини у внутрішньо національному просторі. Так, м. Львів, переживши руйнування старого індустріального комплексу міста і втрату працівників інженерної кваліфікації, посилює свій статус внаслідок зростання прошарку програмістів, фінансистів, що, насамперед, змінює його образ в системі розподілу праці. Місто сьогодні стягує освітні, інформаційні, інфраструктурні, коопераційно-виробничі, торговельні та інші потоки, зберігаючи свою рольову функцію щодо навколишніх територій. Внутрішньо національний інтеграційний потенціал Львівщини загалом оцінений вченими, як достатньо високий. Найвищі показники глибини економічної інтеграції регіону характерні для Дніпропетровської, Івано-Франківської, Київської та Волинської областей [7].

Зміцненню просторових економічних зв'язків м. Львова у національному економічному просторі сприяє розвиток мережевих структур у різних сферах економічної діяльності. На території міста ефективно функціонують торгові мережі міжнародного, національного та регіонального рівня. Саме великі міста, до когорта яких належить Львів викликають інтерес мережевих бізнес-структур. Розвиток цих форм організації економічної діяльності, супроводжується експансією мережевих компаній на ринках різних територіальних рівнів, розширенням мереж національного рівня, активним розвитком регіональних мереж. Останні стають активними учасниками міжрегіональних інтеграційних процесів. Оскільки стратегічною метою розвитку всіх мережевих компаній є розширення ареалів впливу, то мережеві структури регіонального рівня, як і інших, намагаються вийти за межі своїх регіональних ринків. Так, у м. Львові функціонують міжнародні торгові мережі «METRO» (Німеччина), «Auchan» (Франція), «PRAKTIKER», «Епіцентр», національні торгові мережі («Сільпо», «Фуршет», «Фокстрот») та представники регіональних мереж інших регіонів, наприклад: «Наш край» і «Вopak» (Волинська область) та інші. Як бачимо, сьогодні на зміну коопераційних виробничих зв'язків, які свого часу домінували в економічному просторі країни приходять якісно нові просторові економічні зв'язки, що базуються на засадах мережевої економіки та просторової конкуренції.

Вагому роль в регулюванні цих процесів належить місцевій владі. Йдеться і про створення сприятливого середовища для залучення бізнес-структур, інвестицій та кваліфікованого персоналу. Слід відзначити, що зовнішньоекономічні просторові зв'язки є більш інтенсивними, ніж внутрішньодержавні. Активною є сучасна позиція місцевої влади щодо розширення просторових зв'язків міста, зокрема в інноваційній сфері. Так, за умов залучення Фонду цивільних досліджень та розвитку США в місті працюють над створенням Львівського центру інновацій, проводяться періодичні консультації, навчання та тренінги з розвитку технологічного підприємництва, бізнес планування, впровадження нових механізмів співпраці представників малого бізнесу міста та органів місцевої влади тощо.

З метою залучення інвестиційних ресурсів у розвиток економіки міста місцевою владою розроблено та затверджено Програму сприяння залученню інвестицій у місто Львів на 2011–2013 рр. та Програму з організації зовнішніх зв'язків. Реалізація цих програм спрямована на розширення соціально-економічних зв'язків міста, покращення співпраці з містами-партнерами, забезпечення участі Львова у міжнародних проектах і програмах, популяризації міста в рамках підготовки до Євро-2012.

Розширенню міжнародної співпраці представників влади, бізнесу та фінансових інституцій сприяють Львівський міжнародний економічний форум, який щорічно проводиться з ініціативи місцевої влади у Львові. В результаті проведення цього заходу надходять пропозиції щодо налагодження співпраці з провідними світовими компаніями, відбувається залучення коштів для вирішення найбільш гострих проблем соціально-економічного розвитку міста та його благоустрою, репрезентуються інвестиційні можливості міста та загалом вирішуються питання пов'язані з євроінтеграційними процесами. Місто не тільки є ініціатором проведення власного економічного форуму, а й приймає участь у міжнародних, загальнодержавних та регіональних інвестиційних форумах та інших заходах, де досягаються домовленості щодо подальшої економічної співпраці. Прикладом таких заходів може слугувати Турецька виставка-саміт ISTANBUL REestate, III Українсько-голандський бізнес-форум «Енергоефективність. Енергозбереження. Сталий розвиток» та Міжнародна виставка у сфері нерухомості МІПМ-2010, на яких представлені та обговорені інвестиційні та інфраструктурні проекти м. Львова.

З метою налагодження економічної співпраці з європейськими країнами у Львові проводяться дні країн та періодичні зустрічі з офіційними делегаціями та представниками неурядових інституцій. Так, Бельгійська

економічна місія Принца Філіпа, яка відвідала місто 21–24 листопада 2010 р. проходила за участю представників більш ніж 140 підприємствами Бельгії у різних сферах економіки.

Перспективи щодо періодичності проведення має нещодавно започаткований діловий форум в рамках якого відбувається узгодження інтересів щодо реалізації спільних проєктів, визначення пріоритетів інвестиційно-інноваційного розвитку економіки та ознайомлення учасників форуму з економічним потенціалом регіону.

Завдяки співпраці із міжнародними інституціями, зокрема консалтинговою компанією «Monitor Group», в місті розроблено Стратегію підвищення економічної конкурентоспроможності м. Львова до 2015 р. У якості пріоритетного напрямку розвитку міста у перспективі серед визначених чотирьох сфер, що забезпечуватимуть конкурентоспроможність міста, визнано міжнародну взаємодію [6, с. 9]. Через високий ступінь залежності економіки міста від зовнішніх інвестицій та достатньо ефективну зовнішньоекономічну діяльність саме міжнародна співпраця є стратегічно важливим напрямом подальшого розвитку економіки міста. Як зазначається в Стратегії пріоритетом для міста є розвиток туристичного кластера і кластера бізнес-послуг. Створення туристичного кластера дозволить використати потенціал малого та середнього бізнесу і збільшити кількість в'їзних туристів від 0,4 млн. до понад 1 млн. протягом наступних 5–10 років (сьогодні Львів приймає близько 0,4 млн. туристів на рік). Для ефективного розвитку кластера необхідно збільшити присутність міста в інформаційно-туристичних каналах, визначити пріоритетні туристичні сегменти. Основними ринками туристів є: Україна, Польща, Росія, Німеччина та Австрія.

Функціонування туристичного кластера забезпечуватиме розвиток міжнародних економічних зв'язків міста у майбутньому. Зростання туристичних потоків призведе не тільки до розширення мережі об'єктів туристичної інфраструктури і покращення рівня розвитку сфери послуг, а й до налагодження нових економічно вигідних для суб'єктів господарювання міста зв'язків та суттєвого поповнення міського бюджету.

Львів має хороші стартові позиції для розвитку кластера бізнес-послуг. Так, в місті розташовані штаб-квартири ряду компаній, що працюють у сфері бізнес-послуг і понад 100 компаній, які обслуговують українських та міжнародних клієнтів. Сфери перспективних ринкових можливостей для існуючих українських і потенційних іноземних компаній: розробка та підтримка прикладних програм, кол-центри, аутсорсинг аналітичних процесів, мережі CDMA, локалізація програмного забезпечення, вбудовані

системи та ІТ консалтинг. Важливим пріоритетом для Львова є доручення до мережі інституцій ринку аутсорсингу бізнес-послуг Центрально-Східної Європи. Серед потенційних іноземних інвесторів – мультинаціональні постачальники послуг і представники спеціалізованих галузей, тоді як серед внутрішніх – компанії, які спеціалізуються на фінансах, телекомунікаціях і ІТ, яких можна привабити можливістю зменшення затрат завдяки аутсорсингу. Серед потенційних іноземних інвесторів – мультинаціональні постачальники послуг і представники спеціалізованих галузей, тоді як серед внутрішніх – компанії, які спеціалізуються на фінансах, телекомунікаціях і ІТ, яких можна привабити можливістю зменшення затрат завдяки аутсорсингу [6, с. 37].

Для успішного конкурування з іншими містами Центрально-Східної Європи Львову необхідно усунути ряд ключових бар'єрів, зокрема, необхідність підготовки актуальних навиків серед випускників ВНЗ, покращення рівня управлінських навиків серед менеджерів середньої ланки, вирішення проблеми недостатньої кількості офісних приміщень, малої кількості транспортних сполучень, необхідність створення пакету стимулів та організаційної структури для залучення компаній до Львова. Розвиток цього кластера забезпечить місту не тільки певну позицію на європейському ринку бізнес-послуг, а й сприятиме залученню інновацій у розвиток економіки міста.

Важливою в цьому контексті є подана у розробленій стратегії пропозиція щодо створення агентства сприяння інвестиціям, діяльність якого інтенсифікує потоки зовнішнього капіталу та проводить політику покращення бізнес-середовища. У Львові, який є бізнес-центром Західної України, сьогодні функціонує ряд міжнародних та провідних консалтингових фірм («J&L Consulting», «Munk, Andersen & Feilberg») та інституцій в сфері рекрутингу («Анкор», «SYNERGY Consulting») і юридичних консультацій («D&D Lawyers», «Arzinger»). Ці структури є стратегічними партнерами та активними учасниками формування бізнес-середовища міста.

Сьогодні Львів підтримує зв'язки з 20-ма містами побратимами, що розташовані у 14 країнах світу, серед яких Краків, Вроцлав, Лодзь, Перемишль, Люблін (Польща), Вінніпег (Канада), Котленд (США), Бая Лука (Боснія і Герцеговина), Рочдейл (Велика Британія), Нові Сад (Сербія), Санкт-Петербург (Росія), Фрайбург (Німеччина), Будапешт (Угорщина), Кутаїсі (Грузія), Ам'єн (Франція). Налагоджені контакти використовуються при реалізації двосторонніх та міжнародних проектів. Львів приймає активну участь у проєктах: «Місцевий економічний розвиток міст України»

і «Розбудова спроможності до економічного обґрунтованого планування розвитку областей і міст України» (Канада), Перший регіональний Форум ОСББ (Норвегія, Литва), «Муніципальний розвиток та оновлення старої частини міста Львова» (Німеччина), «Проект оновлення Підзамче» (Польща) та ін. [4]. Ці та інші проекти реалізуються завдяки співпраці з міжнародними фінансовими інституціями та залученню кредитних коштів та коштів міжнародної технічної допомоги: ЄБРР, Світового Банку, KfW, GTZ, USAID.

Кредитні та грантові кошти використовуються для реалізації проектів з розвитку міського транспорту та дорожньо-транспортної інфраструктури міста, покращення міського теплозабезпечення, збереження архітектурно-історичної спадщини, екологічного та утримання об'єктів твердих побутових відходів. Так, кредитні кошти залучені від Європейського банку реконструкції і розвитку використовуються на реконструкцію міських вулиць, покращення інфраструктури громадського транспорту, а також на оновлення трамвайного рухомого складу і підвищення ефективності використання енергії на цих транспортних засобах. Кошти міжнародної технічної допомоги, що надійшли від Агентства США з міжнародного розвитку USAID спрямовані на реалізацію проектів енергоменеджменту та теплозабезпечення; від німецького державного банку розвитку KfW на розробку стратегії системи міського транспорту; від Федерального міністерства економічної співпраці та розвитку (BMZ) Німеччини – на реалізацію проектів «Покращення транспортної системи міста»; від Федерального міністерства навколишнього середовища, охорони природи та безпеки реактивів (BMU) Німеччини на розробку проекту «Кліматично сприятливої концепції сталої мобільності».

Підтримуючи зв'язки з різними міжнародними організаціями Львів долучається до життя світової спільноти. Так, місто є членом організації Eurocities», «European Cities Marketing», OWHC (Організації міст світової спадщини), «Energie-Cities», а також Фонду Global City Indicator Facility (GCIF), яка проводить глобальний моніторинг показників виміру та продуктивності розвитку міст. Ця система стандартизованих індикаторів містить 140 різних показників життєдіяльності міста, за якими надається аналітична інформація щодо соціально-економічного розвитку міста у різні міжнародні організації, включаючи ООН, Світовий банк, OECD.

Перспективність розвитку зовнішньоекономічних відносин міста в інвестиційній сфері доводять результати державного статистичного моніторингу і висновки досліджень незалежних зовнішніх експертів. Так, згідно проведених у 2009–2010 рр. газетою «Financial Times» досліджень,

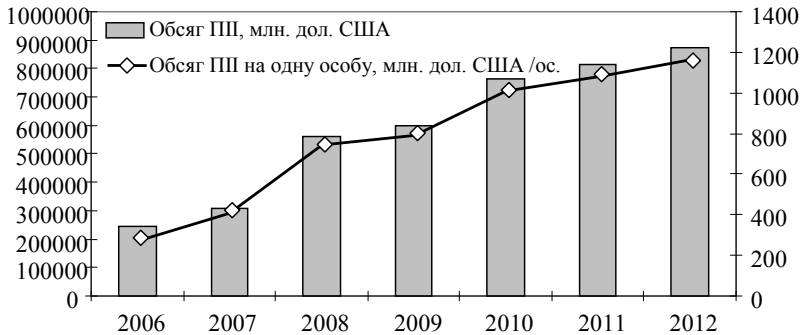

Рис. 1. Динаміка обсягів прямих іноземних інвестицій у розвиток м. Львова протягом 2000–2012 рр.

Львів посів третє місце у рейтингу стратегій залучення прямих іноземних інвестицій.

Протягом останніх десяти років динаміка зовнішнього інвестування м. Львова була висхідною як за загальним показником обсягів прямих іноземних інвестицій, так і за цим показником розрахованим на одну особу (рис. 1).

Львів посідає четверте місце – після Києва, Дніпропетровська та Запоріжжя – серед міст України за рівнем іноземних інвестицій на одного мешканця. На кожного львів'янина у 2008 р. припадало 768,76 дол. США, у 2010 – 1084 дол. США, а вже у 2012 цей показник збільшився до 1162 дол., що у 3,7 рази більше показника минулого року і у 2,1 рази більше від середньообласного значення показника [2]. Позитивна динаміка надходження іноземних інвестицій в економіку міста спостерігається протягом усього останнього десятиліття, однак починаючи з 2007 р. щорічні прирости іноземних інвестицій сягають 30–40%.

Зовнішні інвестиції надходять у місто з Польщі, Австрії, Кіпру, США, Данії, Німеччини, Італії та інших країн. Перші чотири вказані країни забезпечили три чверті обсягу прямих іноземних інвестицій, що надійшли протягом останнього року в економіку міста.

Найбільші обсяги іноземних інвестицій протягом останнього року були залучені ПАК «Кредобанк» (Польща), АТ «Фольксбанк» (Австрія), АТ «Страхова компанія Граве Україна» (Австрія), ДЧП «Факро-Львів» (Польща), АТ «Концерн-Хлібпром» (Ліхтенштейн), СП українсько-бельгійське «Рейкард і партнери», АТ «Концерн Галнафтогаз» (Великобританія, Кіпр), ТЗОВ «Аве Умвельт Україна» (Австрія), ТЗОВ

«СП українсько-канадське Росан» (Канада), ПП «Штайнгофф пропертіз» (Німеччина), ТзОВ «Фенікс-капітал» (Великобританія), ТзОВ «Інпартус ЛТД» (Кіпр) та ін. сферами залучення.

Поширеною формою залучення іноземних інвестицій в економіку міста виступає створення підприємств з іноземними інвестиціями. У Львові зареєстровано біля 700 компаній з іноземними інвестиціями, серед найбільших Auchan, Metro, Pricewaterhouse Coopers, Austria Airlines, Cargo Partner, Energie AG, Rewe Group, Cash&Carry Україна ін. Значними є обсяги іноземних інвестицій у поточну діяльність швейцарської компанії «Нестле». Відкриваючи Об'єднаний бізнес-сервіс центр у місті Львові (третій в світі) ця компанія не тільки інвестує кошти у розвиток самої компанії, а й створює нові робочі місця і сприяє підвищенню іміджу міста як ділового центру. Важливим кроком для економіки міста є розбудова виробничих потужностей. Серед перспективних об'єктів слід відзначити будівництво нового заводу компанією «Кока-кола».

Про активізацію міжнародної взаємодії міста в економічній сфері свідчить щорічне зростання обсягів міжнародної торгівлі товарами та послугами. У 2012 р. експорт товарів становив 595,0 млн. дол. США і збільшився порівняно з 2011 р. в 1,6 разу, імпорт – 2,3 млрд. дол. США і на 3,7% зовнішній торгівлі послугами склала 40% в експорті та 58,1% в імпорті (рис. 2).

Позитивним явищем є збереження тенденції щодо домінування експорту послуг над імпортом (рис. 3).

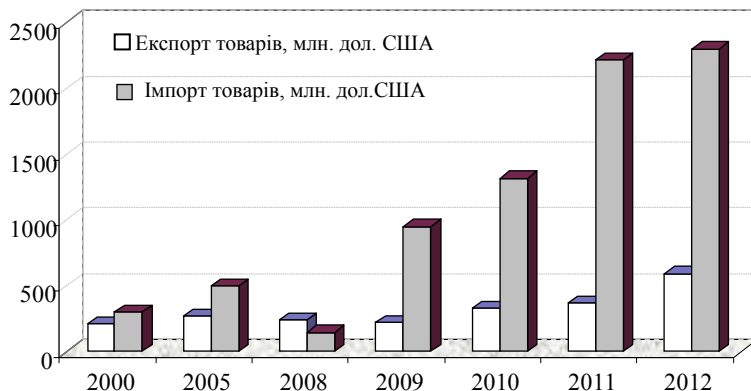

Рис. 2. Динаміка обсягів експорту та імпорту товарів м. Львова

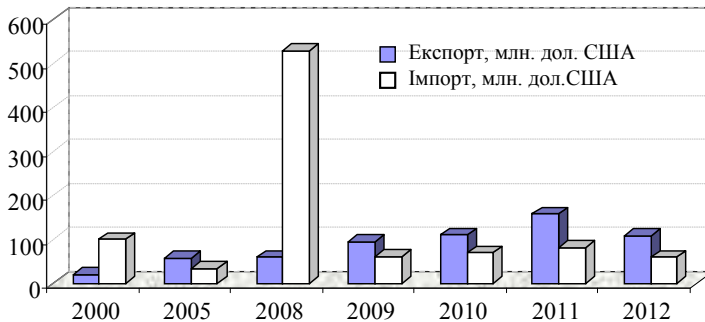

Рис. 3. Динаміка обсягів експорту та імпорту послуг м. Львова

Основними країнами-партнерами у зовнішній торгівлі товарами та послугами міста традиційно виступають країни ЄС, а також країни СНД. Географія експорту налічує 76 країн світу. Місто експортує свою продукцію в Росію, Польщу, Німеччину, Великобританію, Білорусь та Данію. В експортних поставках домінували жири та олії, текстиль та текстильні вироби, механічні, електричні машини і обладнання та їх частини, готові харчові продукти, деревина та вироби з деревини, продукція хімічної промисловості, недорогоцінні метали та вироби з них. Перелік країн імпортерів товарів є значно ширшим (101 країна). Майже третина імпортованих товарів надходить з Білорусі, решта з Польщі, Литви, Німеччини і Росії. В імпорті переважали енергетичні матеріали, нафту та продукти її перегонки і продукти рослинного походження (плоди, горіхи та цитрусові), недорогоцінні метали та вироби з них, полімерні матеріали, пластмаси і каучук, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості.

Партнерами Львова в експорті послуг є Польща, частка якої в загальному експорті становить близько 20%, а також США, Німеччина, Росія та Канада. Серед імпортованих видів послуг сьогодні домінують послуги транспорту і зв'язку, послуги пов'язані з ліцензійною діяльністю та діяльністю в сфері інформатизації, послуги готельного бізнесу, а також послуги в сфері архітектури та будівництва.

У формуванні просторових зв'язків м. Львова важливу відіграють внутрішньо регіональні зв'язки, особливо зв'язки міста з приміською зоною та територіями Львівської агломерації. Аналіз показників соціально-економічного розвитку м. Львова та Львівської області підтверджує не тільки значну концентрацію економічної діяльності в обласному центрі, а й свідчить про наявність значних внутрішньорегіональних

відмінностей. Питома вага м. Львова у Львівській області майже за всіма показниками, окрім кількості населення, введення в дію житлових будинків та обсягів промислової продукції, становить понад 50%. Наявність внутрішньорегіональних диспропорцій сприяє руху трудових ресурсів регіону та активізації внутрішньорегіональних міграційних потоків. Щоденно до обласного центру доїжджають працівники з навколишніх населених пунктів, що належать до категорії маятникових мігрантів. Ці міграційні потоки в Україні охоплюють від 10 до 25% жителів приміських районів. До Львова з приміської зони у 70–80-тих роках приїздило щоденно 135 тис. осіб. Маятникові міграції сільських жителів в місто були пов'язані із щоденними поїздками на роботу.

Сьогодні ці процеси мають місце, однак вони є значно меншими за масштабами. Аналіз структури зайнятості населення приміської зони вказує на те, що із загальної кількості працездатного населення міської зони частка населення становить 83,4% [1, с. 93].

Зростання рівня автомобілізації населення, сучасна специфіка формування населення приміської зони і структурна трансформація економіки міста змінюють структуру маятникових мігрантів. Якщо раніше значну питому вагу маятникових мігрантів складала працівники промислових підприємств міста, то сьогодні ці потоки здебільшого формуються студентами, службовцями, підприємцями та працівниками сфери послуг.

Ще одним напрямом маяткової міграції сільського населення до м. Львова є отримання культурно-побутових послуг. З огляду на зростання приватної сфери послуг та збільшення можливостей задоволення культурно-побутових потреб населення приміської зони Львова місто і надалі залишається привабливим для цієї групи населення. Слід додати, що міграції мешканців міста у сільську місцевість, пов'язані у з аграрно-рекреаційною складовою міського життя (веденням садово-дачного господарства) та відвідуванням родинних осель теж залишаються вагомим міграційним потоком.

Аналіз розподілу мігрантів за потоками і типом поселень Львівської області свідчать про зростання притоку населення у міста регіону та збільшення міграційних потоків із сільської місцевості.

Показники міграції населення м. Львова (рис. 4) протягом останніх років вказують на зменшення сальдо цих міграційних потоків та появу якісно нової тенденції: з міста в регіон виїжджає більше населення, ніж навпаки. Це зумовлено з ускладненням економічної ситуації в країні,

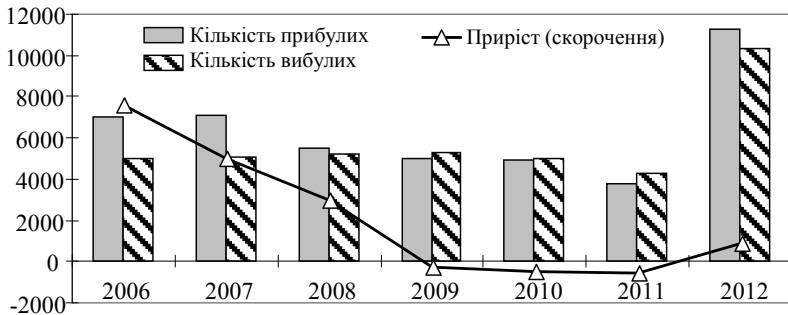

Рис. 4. Динаміка міграції населення м. Львова

зменшення можливостей працевлаштування в місті та збільшення частки населення пенсійного віку.

Важливу роль у розвитку просторових зв'язків м. Львова відіграє достатньо розвинена транспортна інфраструктура. Розташований на території міста Міжнародний аеропорт «Львів» забезпечує повітряне сполучення Львова з різними регіонами України та світу. За рік через Львівський аеропорт відправляється більше 100 тис. пасажирів та у середньому біля 40 тонн високовартісних вантажів [4].

Львів є потужним залізничним центром, який відіграє провідну роль у здійсненні внутрішньо державних та зовнішньоекономічних зв'язків. Обсяг експорту транспортних послуг протягом 2007-2010 рр. зменшився на 30%, а імпорту зріс на 14%. Географічну структуру експорту транспортних послуг представляють Німеччина, Польща, Росія та Італія, а імпорту – Польща, Туркменістан, Угорщина, Німеччина та інші країни. Структура відправлення вантажів Львівською дирекцією залізничних перевезень є наступною: кам'яне вугілля, нафту та нафтопродукти, лісові вантажі, зерно, хімічні та мінеральні добрива, цемент та металобрухт.

Вантажо- та пасажироперевезення, що здійснюються автомобільним транспортом м. Львова, мають найбільшу питому вагу в загальному обсязі перевезень. Щорічно зростають обсяги вантажів, що перевозяться автомобільним транспортом. Так, у 2012 р. вантажні перевезення у порівнянні з 2005 р. збільшилися на 24%, а пасажирські на 53%. Основними проблемами в сфері транспортної інфраструктури, які необхідно вирішити для покращення просторових зв'язків міста є оновлення та розбудова автомобільних шляхів та рухомого складу для всіх видів транспорту.

Висновки. Підсумовуючи вищевказане слід відмітити, що перспективи нарощення метрополійних функцій великих міст пов'язані з активізацією просторових економічних зв'язків міста внаслідок формування економічних кластерів, розширення міжрегіональних зв'язків у національному економічному просторі, збільшення обсягів інвестування його економіки та виходом міста на світовий та європейський ринок товарів та послуг.

Список використаних джерел

1. Програма сприяння залученню інвестицій у місто Львів у 20011-2013 рр. – Режим доступу : http://www.investinlviv.com/uploads/media/Lviv_Investment_Programe.pdf.
2. Сайт VII Львівського міжнародного економічного форуму. – Режим доступу : <http://www.economicforum.lviv.ua>.
3. Статистичний щорічник Львівської області за 2010 рік / [ред. С.О. Матковський]. – Львів, 2011. – Ч.2. – 279 с.
4. Сторонянська І.З. Міжрегіональні інтеграційні процеси в Україні: тенденції та перспективи розвитку : монографія / І.З. Сторонянська, С. Л. Шульц ; НАН України. Ін-т регіон. досліджень. – Львів, 2009. – 392 с.
5. Шульц С.Л. Економічний простір України: формування, структурування та управління : [монографія] / С.Л. Шульц ; НАН України. Ін-т регіон. досліджень. – Львів, 2010. – 407 с.

Шульц С. Л., Воляник Г.М. Особенности формирования пространственных экономических связей большого города в условиях наращивания его метрополитарных функций.

Обоснована актуальність просторових економічних зв'язків в формуванні позиційного статусу крупного міста. Проаналізовані особливості внешнеекономічних, мережевих, міграційних і інших зв'язків г. Львова в сучасних умовах господарювання і сформульовані напрями їх активізації.

Ключевые слова: просторово-економічні зв'язки, велике місто, міжнародне співробітництво, внешнеекономічні зв'язки, міграція.

Shults S.L., Volyanyk H.M. Features of the formation of spatial economic ties in big city under conditions of increasing its metropolitan functions.

In the article the urgency of spatial economic relations in the formation of the position the status of a major city. the peculiarities of foreign trade, network, immigration and other relations, Lviv in the current economic conditions and directions of their activation are analyzed.

Key words: spatial-economic ties, the great city, international cooperation, foreign economic relations, migration.